

**Verslag "4th Gathering of the Parliamentary Network on
Climate Change
Advancing Climate Action through Legislation and
Parliamentary Oversight"**

Vorbereidingscommissie:

Nao-mi Samidin (vz)

Wendell Asadang BSc.

Ingrid Karta-Bink

Dinotha Vorswijk BSc.

Jenny Warsodikromo.

Inhoudsopgave

Blz.

A&B formulier DNA.....	
Inleiding.....	2
Dag 1, donderdag 8 augustus 2019.....	3
Opening.....	3
Bestuurslid van ParlAmericas, drs.J. Simons.....	4
Ana Belén Marin, Parlementariër Ecuador.....	7
Sessie 1.....	8
Sessie 2.....	9
Sessie 3.....	10
Dag 2, vrijdag 9 augustus 2019.....	10
Sessie 4.....	11
Parlementaire Declaratie.....	12
Veldbezoek.....	14
Palmentuin.....	14
Sana Budaya.....	15
Weg naar Zee.....	16
Conclusie.....	17
Financieel verslag.....	18
Bijlage 1: Parlementaire Declaratie.....	
Bijlage 2: Press Release.....	

Onderdeel A Verslag externe activiteiten DNA

Administratieve, technische en logistieke informatie (kan door delegatieleider, delegatiedeskundige of secretaris van de delegatie worden ingevuld)

Reden voor de missie	Reguliere vergadering internationale organisatie
Type Activiteit	<i>Anders nl.</i>
<i>A.u.b. Kiezen wat van toepassing is</i>	Indien Anders, geef hier dan toelichting
<i>Indien anders, graag toelichting</i>	
Naam van de Activiteit	4th Gathering of the Parliamentary Network on Climate Change
Organisatie	
<i>A.u.b. Aankruizen wat van toepassing is of invullen indien anders.</i>	PARLAMERICAS & DNA
Lokatie (Land, Stad)	Paramaribo, Suriname
Periode van de activiteit <i>(Het gaat hierbij om de conferentiedagen)</i>	Van: 8/8/2019 Tot: 8/9/2019
Hotel / Verblijf (Naam, Adres, Telefoonnummer, Email)	Hotel Royal Torarica, Mr. LJ Rietbergplein #1
Delegatie afvaardiging	Delegatie Voorzitter: SAMIDIN NAO-MI Leden: ASADANG WENDELL BINK INGRID VORSWIJK DINTHA WARSODIKROMO JENNY

<p>Ambtelijke assistentie</p>	<p>De Griffier ☐</p> <p>Ambtelijke assistentie ☐</p> <p>Protocol ☐</p> <hr/>
<p>Thema en onderwerp(en) die aan de orde komen</p>	<p>Thema/ Onderwerp 1. Klimaatfinanciën/ de obstakels overwinnen en kansen benutten voor het implementeren van koolstofmarkt- en niet-marktmechanismen.</p> <p>Thema/ Onderwerp 2. Het ondernemen van klimaatmaatregelen (carbon markets) middels het opbouwen van wetgeving.</p> <p>Thema/ Onderwerp 3. Opweg naar COP25, versterking van het klimaatpakket van Katowice (COP24) en transparantie van het klimaatbeleid door parlementair toezicht.</p> <p>Thema/Onderwerp 4. Toegang tot klimaatfinanciering.</p>
<p>Doel van de organisatie van de activiteit</p>	<p>Het nagaan hoe parlementen het beheer en het toezicht op de koolstofmarkt en niet-marktmechanismen in hun respectieve landen kunnen ondersteunen. Zo ook de uitwisseling van goede praktijken en de lessen die onder parlementsleden worden geleerd te bevorderen.</p>
<p>Korte inhoud van de activiteit (bijlage mogelijk)</p>	<p>Parlementariërs worden instaat gesteld om door middel van concrete casestudy's, de meest voorkomende uitdagingen te analyseren, evenals mogelijkheden voor een coöperatieve uitvoering van mechanismen die landen kunnen helpen bij het vaststellen van koolstofprijzen.</p>
<p>Primaire doelstelling van de delegatie</p> <p><i>(Wat willen we halen uit de conferentie als vertegenwoordigers van Suriname?)</i></p> <p><i>A.u.b. Aankruizen wat van toepassing is</i></p>	<p>Informatie en kennis vergroten m.b.t. wetgeving, beleid, begroting etc</p>
<p>Wat is het belang van participatie voor DNA specifiek?</p>	<p>Klik hier om informatie in te vullen</p> <p>Het verkrijgen van meer inzicht in klimaatverandering en mogelijke actie plannen van parlementen nader te bekijken voor het implementeren van wetgeving.</p>
<p>Wat is het belang van participatie voor Suriname in het algemeen?</p>	<p>Het lobbyen met andere parlementariërs en stakeholders in het belang van beleid m.b.t. klimaatverandering.</p>
<p>Vorbereiding:</p> <p>Zijn er voorafgaand aan deze dienstreis meetings gepland door de delegatie?</p>	<p>Delegatie overleg</p> <p>Toelichting:</p> <p>Meetings met relevante actoren en deskundigen</p> <p>Klik hier voor de mogelijkheden</p>

<p>Bij verschillende meetings vooraf, kunt u meer opties selecteren. <i>Graag een korte toelichting</i></p>	<p>Toelichting: Geef een toelichting op de meetings voorafgaand aan de dienstreis</p> <p>Klik hier voor de mogelijkheden</p> <p>Toelichting: Geef een toelichting op de meetings voorafgaand aan de dienstreis</p>
<p>Zal de informatie van de activiteit gedeeld worden na terugkeer met anderen buiten de Huishoudelijke vergadering? <i>Graag taelichting.</i></p>	<p>Met deskundigen DNA</p> <p>Toelichting: Geef een toelichting over de follow-up meetings</p> <p>Klik hier voor de mogelijkheden</p> <p>Toelichting: Geef een toelichting over de follow-up meetings</p>
<p>Pre- Statement</p>	<p>De exacte tekst van de statement die in de HH vergadering zal worden gemaakt of is gemaakt.aanpassen in de geleidende tekst hiernaast</p>

Onderdeel B Verslag externe activiteiten DNA

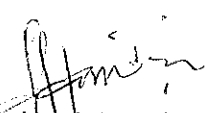
I. Administratieve, technische en logistieke informatie (kan door delegatieleider, delegatiedeskundige of secretaris van de delegatie worden ingevuld)

<p>BIJLAGEN TOE TE VOEGEN VOOR VERTREK</p> <p><i>A.u.b. Aankruizen wat is toegevoegd</i></p>	<p>☒ Programma</p> <p>☒ Website/ Weblink voor nadere informatie: http://www.parlamerica.org/en/ourwork/2019.aspx</p>
<p>Programma</p>	<p> Adobe Acrobat Document</p>
<p>BIJLAGEN TOE TE VOEGEN NA TERUGKEER</p>	<p>☐ Eindverslag</p> <p>☐ Kopie Businesskaarten van gelegde contacten</p> <p>☐ Persbericht</p> <p>☐ Foto's (vb. foto met President, Speaker of the House, andere hoogwaardigheidsbekleders of Nationale figuur eg. Nelson Mandela)</p>
<p>Eindverslag</p>	<p>Voeg het Persbericht in. Ga naar: INSERT → submenu Tekst, kiest u "Object" → Kies Bestand gebruiken → Selecteer het bestand → Vink de optie "Koppelen aan bestand" aan</p>
<p>Overzicht van Activiteiten</p>	<p>Het onderhandelen over klimaat issues.</p> <p>Het bezoeken van enkele plaatsen, o.a. Palmentuin, Weg naar Zee etc.</p>
<p>Algemene conclusies</p>	<p>1. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p> <p>2. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p>

	<p>3. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p> <p>4. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p> <p>5. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p>
Aanbevelingen of bevindingen	<p>1. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p> <p>2. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p> <p>3. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p> <p>4. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p> <p>5. Klik hier als u tekst wilt invoeren.</p>

Kopieën Businesskaarten	Voeg indien het gaat om een foto van een Business kaart, de foto 's in
Persbericht	Voeg het Persbericht in. Ga naar: INSERT → submenu Tekst, kiest u "Object" → Kies Bestand gebruiken → Selecteer het bestand → Vink de optie "Koppelen aan bestand" aan
Foto's	

Voor gezien,

Datum 30/8/2019 Delegatie Voorzitter	Datum DNA Voorzitter	Datum Griffier van DNA
--	-----------------------------	-------------------------------

Inleiding

De Inter Parliamentary forum of the Americas FIPA die in 1999 werd opgericht bij resolutie 1673 van de Organisatie van Amerikaanse Staten OAS in Guatemala, onderging in 2011 bij de 10th meeting van de FIPA een naamsverandering. De naam FIPA werd vervangen door de naam ParlAmericas. ParlAmericas is een regionale organisatie en is een politiek forum voor het bevorderen van interparlementaire dialoog.

ParlAmericas bestaat uit 35 onafhankelijke landen van de Amerika's. Om een balans te hebben in de regionale representatie zijn de regio's verdeeld in sub regio's: Noord-, Centraal-, Zuid-Amerika en het Caraïbisch gebied.

Drie belangrijke werkgebieden van ParlAmericas zijn:

- Open parlement
- Gendergelijkheid en
- Klimaatverandering

Binnen het bestuur van ParlAmericas is het besluit genomen dat de "4th Gathering of the Parliamentary Network on Climate Change" in Suriname zal plaatsvinden op donderdag 8 en vrijdag 9 augustus 2019.

Naar aanleiding van het besluit is er in een Huishoudelijke vergadering van De Nationale Assemblée een voorbereidingscommissie benoemd onder voorzitterschap van mevrouw Naomi Samidin en de leden Wendell Asadang, Ingrid Karta-Bink, Dinotha Vorswijk en Jenny Warsodikromo. Vanuit de griffie is er een technische staf aangewezen om de voorbereidingscommissie te assisteren met de te verrichten werkzaamheden.

Tijdens de voorbereidingen zijn er drie officiële meetings gehouden met de voorbereidingscommissie en de technische staf, één meeting met de veiligheid en één met het secretariaat van ParlAmericas. Doel van deze meeting is klimaatacties te ondernemen middels wetgeving en parlementair toezicht.

Dag 1, donderdag 8 augustus 2019

Opening

De 4th Gathering of the Parliamentary Network on Climate Change op donderdag 8 augustus 2019 in Royal Torarica, is door de voorzitter van De Nationale Assemblée, drs. J. Simons verricht.

Tijdens de ParlAmericas vergadering in Paramaribo zijn vertegenwoordigers uit verschillende landen bijeengekomen om te discussiëren over verschillende zaken die met het klimaat te maken hebben. De deelnemende landen aan deze vergadering zijn: Antigua & Barbuda, Barbados, Belize, Bolivia, Canada, Chile, Colombia, Costa Rica, Domicaanse Republiek, Ecuador, El Salvador, Grenada, Jamaica, Mexico, Panama, Peru, Sint Lucia, Sint Vincent en de Grenadines, Suriname en Trinidad & Tobago.

ParlAmericas heeft als thema

Het bevorderen van klimaatactie middels wetgeving en parlementair toezicht. Dit netwerk dient als een interparlementair coördinatieorgaan dat de uitwisseling en verspreiding van goede wetgevingspraktijken met betrekking tot klimaatverandering op het halfmond vergemakkelijkt.

Het hoofddoel van deze bijeenkomst is:

1. Om te laten zien hoe parlementariërs klimaatverandering aanpakken en hun politieke wil om te reageren op de urgentie bij het aannemen van klimaatmaatregelen, omdat wetgevers de macht hebben om de uitkomst van onze wereld positief te beïnvloeden.
2. Een oproep tot actie en een bewijs van rapport over wat er in respectieve parlementen is gedaan en geprobeerd is te bereiken.

Parlementsleden spelen een sleutelrol bij het verhogen van de klimaatacties en kunnen concrete acties ondersteunen en bevorderen die bijdragen aan het dichten van de klimaatkloven in de regio en in de wereld.

Daarnaast is het subdoel van de vergadering in Paramaribo om na te gaan hoe parlementen het beheer en toezicht op de koolstofmarkt en niet-marktmechanismen in hun respectieve landen kunnen ondersteunen.

**Bestuurslid van ParlAmericas tevens ondervoorzitter van het
Klimaatnetwerk voor Zuid-Amerika, drs. J. Simons**

Wij allen moeten actie ondernemen om onszelf te beschermen tegen wat er nu gebeurt om grote rampen in de toekomst te voorkomen. Ook moeten wij niet verlegen zijn om onze stem te laten horen.

Volksvertegenwoordigers van bijna alle landen uit de regio (Amerika's) zijn in Suriname bijeen voor de internationale conferentie van ParlAmericas om de zeer ernstige situatie van de klimaatcrisis te bespreken. De klimaatcrisis, die op dit moment in de wereld aan de gang is, is de belangrijkste issue van onze tijd en van de toekomst. Het is belangrijk dat volksvertegenwoordigers goed geïnformeerd worden, leren omgaan met de informatie, welke wetten en regels zij moeten maken en hoe zij de regering en samenleving moeten stimuleren om acties te ondernemen tegen klimaatsverandering.

In december 2018 werd ParlAmericas erkend als een officiële waarnemersorganisatie van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en ondertekende het een memorandum van overeenstemming met die organisatie om parlementaire klimaatactie in Amerika en het Caribisch gebied te bevorderen, omdat parlementariërs beschikken over een diepere kennis van de uitdagingen waarmee gemeenschappen te kampen hebben. Parlementariërs zijn ook op de hoogte van de acties die vrouwen en mannen ondernemen om de effecten van klimaatverandering die ervaren worden aan te passen, te verzachten en te verminderen. Er is een groeiend bewustzijn onder de volkeren, lettend op de vragen die rijzen over hoe om te gaan met wat er al gebeurt en wat te doen om te voorkomen dat grotere problemen zich voordoen.

Belangrijk: Parlementariërs dienen als een brug tussen besluitvormers van de overheid en de gemeenschappen.

Het klimaatnetwerk van ParlAmericas bespreekt niet alleen de problemen van een veranderend klimaat en de wetenschap en debatten rond dit onderwerp. ParlAmerica helpt Amerikaanse parlementen om op hun eigen manier actie te ondernemen in eigen land. Volgens de laatste ontwikkelingen m.b.t. klimaatsverandering is de tijd om te praten definitief voorbij toen door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) werd vastgesteld dat we minder dan 12 jaar hebben om klimaatrampen te voorkomen.

Main point van parlementariërs:

- Het maken van wetgeving om de succesvolle bijdrage te leveren aan nationale doelen van eigen land en het ondersteunen van wetgevende kaders.
- Het ontwikkelen / bijwerken van wetgeving om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te bereiken, zodat de effecten van klimaatrampen kunnen worden verzacht.
- Parlementen kunnen de transparantie en rapportageactiviteiten van hun respectieve landen en de informatie die wordt gecommuniceerd via het uitgebreide meet-, rapportage- en verificatiekader ondersteunen en controleren.

ParlAmericas parlementariërs ondersteunen de verbetering van de sociaal-economische situatie in eigen landen en erkennen volledig de waarde van het hebben van de stem van jongeren bij de bijeenkomst en roept parlementen op om jonge vrouwen te betrekken en mannen als partners in alle klimaatgerelateerde besluitvormingsprocessen. De negatieve effecten van klimaatsveranderingen worden nu reeds ondervonden, maar de jonge generatie zal te maken krijgen met zeer nare en levensbedreigende situaties als klimaatramp niet voorkomen wordt. Het gaat om de jonge generatie en deze

doelgroep dient het te begrijpen en dient betrokken te worden om deel te nemen aan de acties.

De problemen van klimaatverandering kunnen elk land en elke persoon op een andere manier beïnvloeden. Belangrijk hierbij is om rekening te houden met vrouwen daar deze groep de risico's en effecten van klimaatverandering anders ervaren, als gevolg van gender gebaseerde ongelijkheden bij de toegang tot activa en economische middelen en sociaal-culturele normen.

Zo dient men rekening te houden met andere groepen, zoals inheemse volkeren en mensen die op het platteland wonen. Kortom de positie van alle vrouwen zal worden bedreigd in situaties van massale emigratie, verstedelijking en de bijbehorende sociale instabiliteit als gevolg van een veranderend klimaat.

Doel hierbij is dat:

- Parlementen en regeringen moeten vrouwen en andere kwetsbare groepen als belangrijke belanghebbenden opnemen in hun programma's en hun deelname aan alle klimaatgerelateerde beleids- en besluitvormingsprocessen verbeteren.
- De oproep is dat er sterke samenlevingen worden gemaakt waar mensenrechten, de rechten en het welzijn van vrouwen worden beschermd; ook in moeilijke situaties.
- Parlementen moeten concrete klimaatacties ondernemen die hun landen weerbaarder maken.
- Succesvolle implementatie van "Paris Agreement" ondersteunen.

Nationale parlementen moeten bijdragen aan een waardevolle uitwisseling van ervaringen: geleerde lessen en nieuwe ideeën om elkaar te ondersteunen in de confrontatie met klimaatcrisis.

Kleine landen zoals Suriname met veel bos en weinig emissies moeten niet bang zijn om hun stem te laten horen, om de grotere landen ervan te overtuigen dat zij actie moeten ondernemen om broeikasgassen te verminderen.

Een belangrijke oproep van de ondervoorzitter van het Klimaatnetwerk voor Zuid-Amerika is dat parlementen moeten voorkomen dat rampen zich verergeren in de wereld.

voorzitter van DNA, drs. J. Simons tijdens de opening

Ana Belén Marin, vervangend vz klimaatnetwerk en parlementariër van Ecuador

Alleen samenwerken is niet genoeg, maar men zal ook gezamenlijk actie moeten ondernemen om wetten te maken voor veranderingen in eigen land. Refererend aan een voorbeeld van een belangrijke workshop die eerder in het jaar gehouden is en waar er gewerkt wordt aan biodiversiteit en ecosystemen.

Enkele punten die nog aangehaald zijn door de parlementariër van Ecuador:

- Het belang van de voorbereiding naar COP25

- De belangrijke factoren in het klimaatsveranderingsproces
- Belangrijkheid van de factor mens in het gebeuren van klimaatsverandering.

Ana Belén Marin, parlementariër van Ecuador

Sessie1, Outcomes van COP 24 en voorbereidingen naar COP 25.

Oproep tot actieve participatie en ondersteuning bij nationale aanpak the Nationally Determined Contributions (NDCs) voor 2020, om zo het proces te beïnvloeden. Zo ook het voldoen aan de Paris Agreement.

1. Presentatie van de voorzitter afgevaardigden van Chile, Iván Flores
2. Presentatie van Costa Rica's National Decarbonization Plan
3. Presentatie lid van het congres van Peru, commissie coördinator van de multi groene partij

Enkele punten hierbij zijn:

- Het belang van ontwikkelingslanden in het proces van wetgeving tegen klimaatrampen.
- De natuurlijke hulpbronnen
- Land probleem
- Zorg voor het milieu en het belang naar het meten van klimaatsverandering issue

Uitdagingen zijn:

Transport, industrie, vuil met name plastic en agricultuur.

Sessie 2, Klimaatactie en werken aan de opbouw middels wetgeving**Case studies**

4. Presentatie climate smart extractive industries, Senator van Canada
5. Presentatie sustainable agriculture, vertegenwoordiger van Colombia
6. Presentatie disaster risk reduction, parlementslid van Ecuador
7. Presentatie Ocean and Coastal protection, prof. S. Naipal
8. Presentatie Circular economy, vicevoorzitter van het senaat van Antigua and Barbuda

Enkele punten:

Met betrekking tot Caribische landen SIDS

- Droogte zeespiegelstijging,
- Extreme gevallen,
- Voedselveiligheid,
- Wateroverlast

Al deze punten leiden tot economische kosten voor de landen.

Sessie 3, Obstakels overwinnen en kansen grijpen voor de implementatie van koolstofmarkt- en niet-marktmechanismen

Case studies

9. Presentatie marktmechanisme, leden van De Nationale Assemblée, G. Watamaleo & R. Nurmohamed
10. Presentatie niet-marktmechanisme, voorzitter van Barbados
11. Presentatie niet-marktmechanisme, lid van Bolivia
12. Prioriteitsgebieden van de Sendai Framework

Dag 2, vrijdag 9 augustus 2019

1. Presentatie van het Sendai Framework, UN Officer for Disaster Risk Reduction van Amerika en het Caribisch gebied.

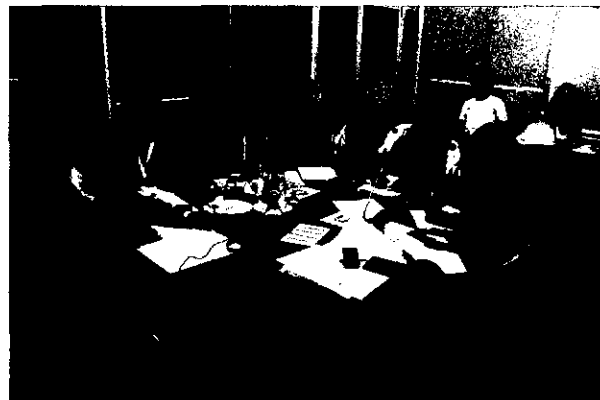

Sessie 4

Het vergroten van de ambitie en toegang tot klimaatfinanciering

De “Paris Agreement” geeft aan dat ontwikkelde landen klimaatfinancieringsmiddelen moeten verstrekken aan de ontwikkelingslanden om hen te ondersteunen bij het verminderen van de gevolgen van klimaatverandering. Deze sessie geeft belangrijke informatie over wat klimaatfinanciering is, de beschikbare fondsen voor landen in Noord- en Zuid-Amerika en het Caribisch gebied voor bosbehoud, aanpassing en verlies en schade op regionale schaal.

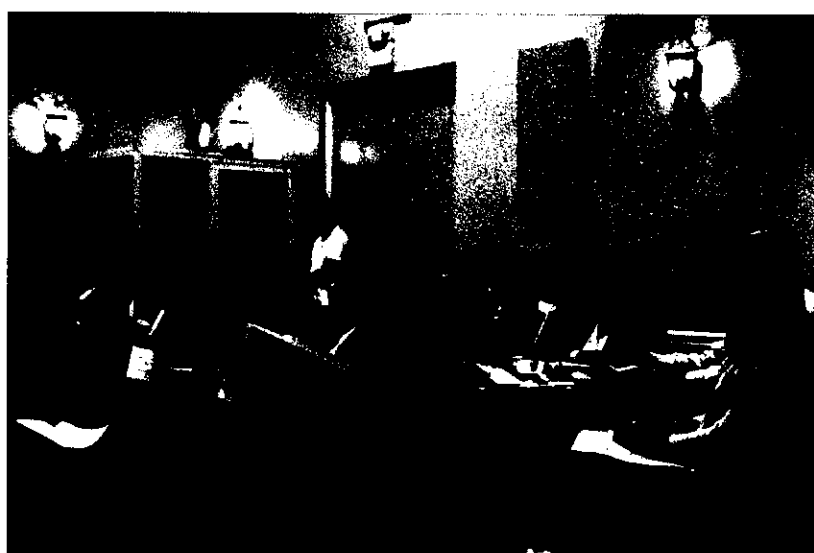

Parlementaire Declaratie

Korte samenvatting: De parlementaire declaratie roept alle regeringen, wetgevers en politieke belanghebbenden op om samen te werken op het gebied van klimaatverandering en duurzaamheid, integrale innovatieve oplossingen te ontwikkelen en het implementeren van nationale wetgevingen om rampen te voorkomen. Ook wordt er gevraagd dat regeringen voldoen aan de doelstellingen van de "Paris Agreement".

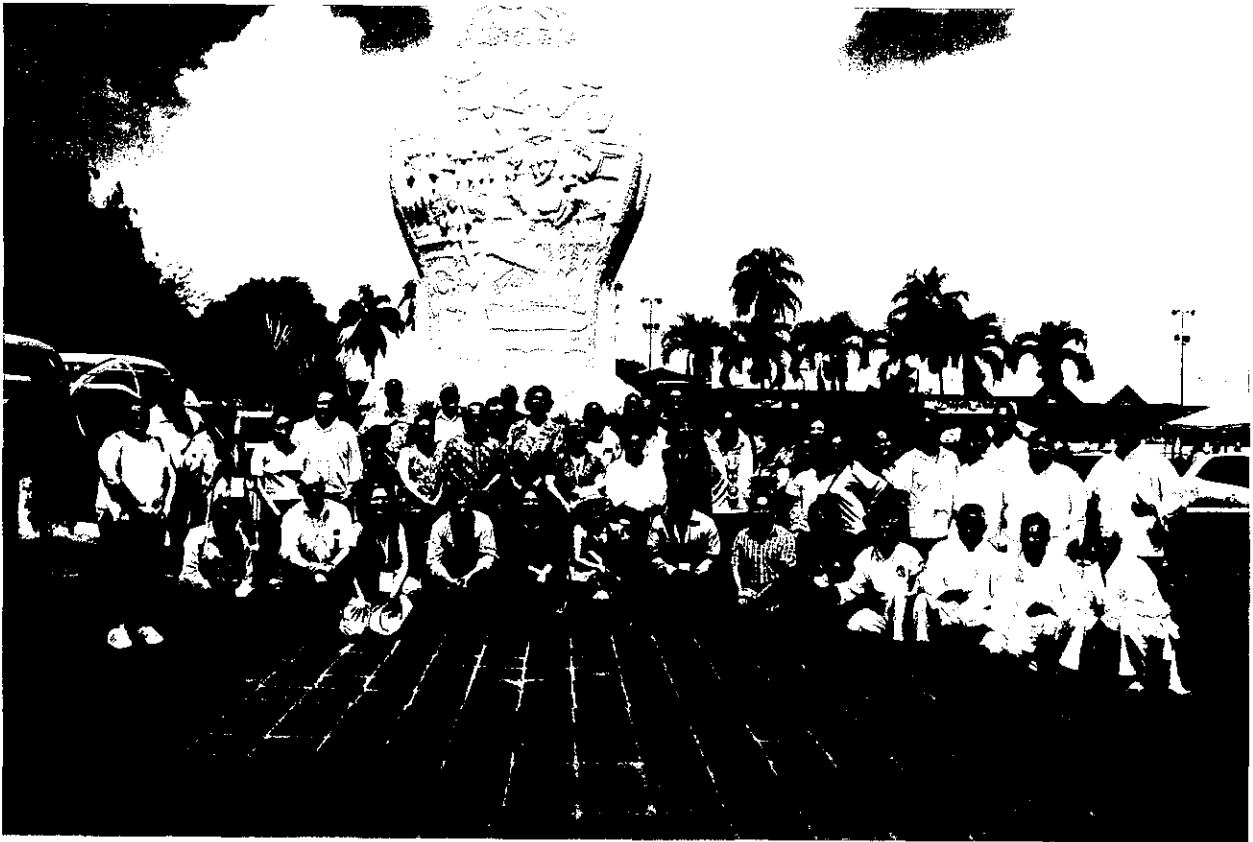
De voorzitter van het Surinaamse parlement verrichte het slotwoord na aanneme van de parlementaire declaratie.

Veldbezoek

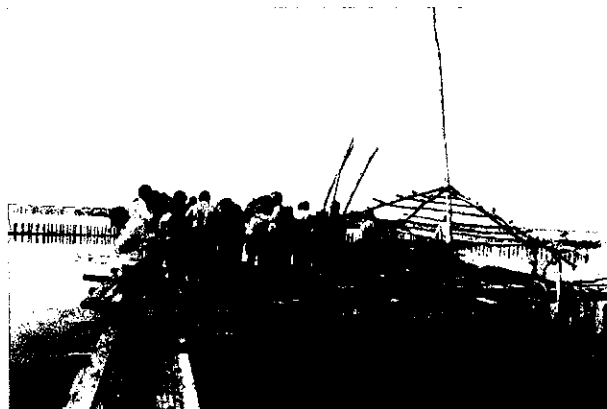
Palmentuin "Waka pasi"

Sana Budaya

Weg naar Zee

Conclusie

Deze bijeenkomst was voor parlementariërs, deskundigen uit het maatschappelijk middenveld en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld een gelegenheid om de dialoog aan te gaan over concrete en effectieve wetgevende oplossingen, om te voldoen aan de urgentie van klimaatverandering en bij te dragen aan de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs in overeenstemming met de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen voor 2030.

Klimaatverandering beïnvloedt de samenlevingen, evenals het milieu en de economie van onze naties en het is nu tijd om te handelen. De oproep tot actie gaat nu uit naar collega-parlementsleden, politieke leiders, het maatschappelijk middenveld en multilaterale organisaties, de academische wereld en alle individuen op het halfrond.

De vergadering is afgesloten met de aanneming van de Parlementaire Declaratie gevolgd door een veldbezoek aan Weg naar Zee met Professor Sieuwnath Naipal die de delegatie onder andere inlichtte over de afkalving van het kustgebied en hoe de aanpak eruit ziet.

Financieel verslag

Omschrijving	Bedrag in SRD
Voorziening DNA leden	
Balroom meeting	
Receptie	
Accomodatie	
	123.528
Veiligheid	
Voeding & drank	
Brandstof & belkaart	
Accomodatie	
	7.659
Transport	
Zanderij Vice - Versa	
Veldbezoek	
	7500
Protocol	
Uitnodigingskaarten	
Assistentie protocol	
Tolk	
	30.280
Communicatie & Informatie	
Banner	
	2.350
ICT	
Breedbandverbinding	
Cartridges	
	13.240
10% onvoorzienekosten	18.455,70

Bijlage 1: Parlementaire Declaratie

Bijlage 2: Press Release

CALL FOR ACTION – PARLIAMENTARY DECLARATION

4th Gathering of the Parliamentary Network on Climate Change
Advancing Climate Action through Legislation and Parliamentary Oversight
Paramaribo, Suriname | August 8-9, 2019

We, parliamentarians from 16 countries in the Americas and the Caribbean, have convened in Paramaribo, Suriname from August 8 to 9, 2019, on the occasion of the 4th Gathering of the Parliamentary Network on Climate Change with the overarching theme of *Advancing Climate Action through Legislation and Parliamentary Oversight*. This network serves as an inter-parliamentary coordination body that facilitates the exchange and dissemination of good legislative practices related to climate change in the hemisphere.

The Gathering served as an opportunity for us parliamentarians, expert practitioners and civil society representatives to dialogue on concrete and effective legislative solutions to meet the urgency of climate change and contribute to the implementation of the Paris Agreement in line with the 2030 Sustainable Development Goals. We recognize that climate change is currently impacting our societies as well as the environment and economy of our nations, and that the time to act is now. This is our call for action to fellow parliamentarians, political leaders, civil society and multilateral organizations, academia, and to all individuals in our hemisphere:

1. We call for all parliamentarians to actively support the work being currently done in their countries to update the Nationally Determined Contributions (NDCs) for 2020, and to influence the process in order to surpass the level of ambition of the past NDCs, to meet the Paris Agreement goals and mainstream conservation agendas in the context of the Sustainable Development Goals;
2. We call for all governments, legislatures, and political stakeholders to collaborate on climate change and sustainability issues, and to develop, implement and monitor integral and innovative solutions that are responsive to the differentiated needs of our societies;
3. We call for our governments to implement the Transparency Framework (adopted at COP24) and to improve practices and mechanisms to transparently measure and report progress on our countries' Nationally Determined Contributions, better involving parliaments in the process;
4. We call for governments to publish national data on climate emissions, mitigation and adaptation actions and public resources allocated for this purpose in an open format to strengthen parliamentary oversight and increase accountability, as well as foster collaboration and innovation across all sectors and levels to achieve progress towards meeting NDCs and the Paris agreement goals;
5. We call for parliamentarians to review our national climate change and environmental related legislation and policy frameworks, examining where new legislation or reforms are needed, and exchange good legislative practices within the hemisphere to help in the advancement of a just transition;
6. We call for parliamentarians to recognize the importance of climate science and scientific data, to examine the current and future environmental state of our countries, and to take evidence-based decisions and climate actions;
7. We call for parliamentarians to adopt innovative solutions to reduce and prevent further environmental degradation, including: the conservation and protection of biodiversity and forests, improving air and water quality and its protection from further contamination, increasing energy efficiency and reducing consumption, developing renewable energy sources, finding alternatives to single-use plastics, improving transportation emissions, as well as improving extractive and agricultural practices;

8. We call for parliamentarians to empower youth and recognize the value in their calls to action by ensuring that they are active partners in climate-related decision-making processes at national and international levels;
9. We call for parliamentarians and government stakeholders to strengthen education and public awareness on climate change issues;
10. We call for parliamentarians to set up effective climate governance structures that provide spaces for traditionally marginalized groups to play active roles in the development, implementation and monitoring of climate actions;
11. We call for governments and parliamentarians to recognize women as key stakeholders and improve their participation in all climate-related policy and decision-making processes;
12. We call for governments, parliamentarians and international organizations to recognize and respond to the differentiated risks and impacts climate change has on women, due to gender-based inequalities in access to assets and economic resources and socio-cultural norms;
13. We call for governments and parliamentarians to recognize the traditional ecological knowledge of Indigenous peoples and to value their contributions in the development and implementation of climate-related legal and policy frameworks;
14. We call for all countries to acknowledge that those nations least responsible for contributing to global carbon emissions are disproportionately affected by the impacts of climate change and therefore the notion of common but differentiated responsibilities and respective capabilities should be respected;
15. We call for those countries with the greatest global carbon emissions to acknowledge their capacity and additional responsibility to effectively reduce emissions within the next ten years in order to contribute to save the world from a climate catastrophe;
16. We call for parliamentarians to engage with the public and private sector to help bridge financial resources between institutions, governments and climate organizations as well as to provide oversight of financial flows;
17. We call for parliamentarians to value and support both market and non-market mechanisms to mitigate and adapt to climate change, understanding that climate problems are multifaceted and require comprehensive solutions;
18. We call for the private sector, academia and governments to collaborate in research, development and transfer of green and eco-friendly technologies that can contribute to reducing emissions and to improving adaptation and mitigation solutions;
19. We call for multilateral and hemispheric stakeholders and partners to enhance the participation of parliamentarians in all international climate change related negotiation processes, and to create spaces for continued dialogue and partnerships;
20. We call for governments and parliaments to engage in COP25 and its parliamentary meeting (Pre-COP to be held in Costa Rica from October 8 to 10 and COP to be held in Chile from December 2 to 13, 2019) as well as in their related activities, taking into account the call for greater ambition and the urgency of the implementation of climate actions and policies. Likewise, we call for the full involvement of parliamentarians as well as other non-state actors in the development of related regulatory and legislative frameworks.

Adopted in Paramaribo, Suriname, August 9, 2019

PRESS RELEASE

For immediate release

Paramaribo, August 7th, 2019

Parliamentarians meet in Suriname to dialogue on effective measures to advance hemispheric climate action

Parliamentarians from 15 countries in the Americas and the Caribbean will convene in Paramaribo, Suriname, for the 4th Gathering of the Parliamentary Network on Climate Change. Parliamentarians will exchange good practices and discuss effective legislative solutions to meet the urgency of climate change and contribute to the implementation of the Paris Agreement in line with the 2030 Sustainable Development Goals.

With a common goal of raising climate ambition in the hemisphere and advancing climate action through legislation and parliamentary oversight, parliamentarians, expert practitioners and civil society representatives, will engage in a series of working sessions from August 8 to 9 exploring integral and innovative solutions that respond to the vary needs of our societies.

“We are committed to fostering inclusive decision-making processes where women, youth, indigenous peoples and traditionally marginalised groups will have their voices heard” stated the Honourable Bob Nault, Member of Parliament (Canada) and President of ParlAmericas. “This Gathering in a unique opportunity for parliamentarians to have an open and frank discussion in order to learn about effective climate governance structures that can be implemented in our respective countries.”

“As representatives of our communities, we have the responsibility to take action and play a key role in the upcoming renewal of our countries Nationally Determined Contributions (NDCs), contributing to set up ambitious targets to reduce carbon emission and prevent further environmental degradation,” explained the host of the Gathering, the Honourable Jennifer Simons, Speaker of the National Assembly of Suriname and Vice-President for South America of the ParlAmericas Parliamentary Network on Climate Change.

Parliamentarians are expected to adopt an official declaration, calling for governments, fellow parliamentarians, multilateral institutions, private sector, academia and civil society stakeholders to join forces to surpass the current Nationally Determined Contributions and meet the goals agreed to in the Paris Agreement. This declaration will be shared at the next COP25 and the upcoming UN Climate Summit.

For further information and updates on this meeting, visit www.parlamericas.org and follow @ParlAmericas on social media with the hashtags #ParlAmericasCC

-30-

ParlAmericas is the institution that promotes parliamentary diplomacy in the inter-American system. Composed of 35 national legislatures from North, Central, and South America, and the Caribbean, ParlAmericas facilitates the exchange of parliamentary best practices and promotes cooperative political dialogue. For more information, visit <http://www.parlamericas.org> or write us at info@parlamericas.org

Agenda

4th Gathering of the Parliamentary Network on Climate Change
Advancing Climate Action through Legislation and Parliamentary Oversight
Paramaribo, Suriname | August 8-9, 2019

#ParlAmericasCC #TimeForAction

In order to reduce our ecological foot print, the meeting documents, resources and publications are available at www.parlamericas.org. For easy access through your mobile phone, we invite you to download a QR code reader application.

*All meetings will be held at the **Royal Torarica Hotel, Royal Ballroom**. Address: Kleine Waterstraat 10, Paramaribo, Suriname.*

Wednesday August 7, 2019

Throughout the Day Arrival of participants

Thursday August 8, 2019

08:15 – 08:45 **Registration**
Location: Royal Ballroom

09:00 – 09:30 **Welcoming Remarks**

- Hon. **Jennifer Simons**, Speaker of the National Assembly (Suriname), member of the Board of Directors of ParlAmericas and Vice President - South America, Parliamentary Network on Climate Change
- Hon. **Ana Belén Marín**, Member of the National Assembly (Ecuador) and Alternate Vice President - South America, Parliamentary Network on Climate Change

09:30 - 09:50 **Keynote address**

- **Ana F. González Guerrero**, Co-Founder and Managing Director of Youth Climate Lab

09:50 – 10:00 **Official Photograph**

10:00 – 10:15 **Coffee Break**

10:15 – 11:20 **Session 1: Outcomes of COP 24 (Poland) and Preparations for COP25 (Chile)**

The Katowice Climate Package was agreed in December 2018 at COP24 in Poland by all participating Parties. The package includes a set of modalities, procedures and guidelines

for transparency that have implications on the national implementation of the Paris Agreement.

This session will provide a summary of the key-points of the Katowice Climate Package with a focus on transparency and the differential but common responsibilities that are expected of each country. It will also allow a reflection on what Parliamentarians can do to oversee the implementation of the Katowice Climate Package -including the Transparency Framework- and explore ways legislators can best support Parties to make COP25 a success and strengthen the institutional and technical capacities of countries.

Moderator: Naomi Samidin, Member of the National Assembly (Suriname)

- **Carlos Fuller**, International and Regional Liaison Officer of the Caribbean Community Climate Change Centre and Chair of the Alliance of Small Island Nations
- Hon. **Iván Flores García**, President of the Chamber of Deputies (Chile)

11:20 – 11:40

Presentation of Costa Rica's National Decarbonization Plan

- **Paola Vega**, President of the Special Permanent Commission for the Environment of the Legislative Assembly of the Republic of Costa Rica

11:40 – 12:00

Presentation on the creation of a multi-party green caucus in the Congress of the Republic of Peru

- **Ana María Choquehuanca**, Member of Congress (Peru), coordinator of the multi-party green caucus

12:00 – 13:30

Lunch offered by the National Assembly of Suriname

13:30 – 16:00

Session 2: Taking Climate Action and Building Resilience through the Power of Legislation

This session will briefly discuss the climate and environmental impacts that are being observed and are projected to occur in the hemisphere, referencing the IPCC special report on the impacts of global warming of 1.5 °C and the GEO-6 report. The session will primarily demonstrate how legislative measures can contribute to raising ambition and fostering climate mitigation and adaptation actions to enhance the next-generation of NDCs. Parliamentarians through interactive rounds of discussion with case study presenters and fellow colleagues will address concrete cases around the following themes: (1) Circular economy: Plastic and waste reduction; (2) Ocean and coastal protection: sustainable tourism; (3) Disaster risk reduction; (4) Climate-smart extractive industries; (5) Sustainable Agriculture.

Facilitator: Keisha Garcia, GEO-6 Expert and Former President of the Cropper Foundation, based in Port of Spain, Trinidad and Tobago

Case studies presented by:

- *Climate-smart extractive industries:* Hon. **David M. Wells**, Senator (Canada)
- *Sustainable Agriculture:* **César Pachón**, Representative (Colombia)
- *Disaster Risk Reduction:* **Ana Belén Marín**, Member of the National Assembly (Ecuador)

- *Ocean and Coastal protection*: Dr. **Sewnath Naipal** (Suriname)
- *Circular economy*: Hon. **Osbert Richard Frederick**, Deputy President of the Senate (Antigua and Barbuda)

16:00 – 17:30

Session 3: Overcoming the Obstacles and Seizing Opportunities for Implementing Carbon Market and Non-Market Mechanisms

This training session will examine how parliaments can support the creation, management and oversight of carbon market and not-market mechanisms in their respective countries. It will allow participants to analyze, through concrete case studies, the most common challenges, as well as opportunities for cooperative implementation of mechanisms that can help countries in achieving their NDCs. The workshop will also foster exchanges of good practices and lesson learned among parliamentarians.

Facilitator: Carlos Ruiz-Garvia, Regional Coordinator, Regional Collaboration Center, Latin America and Caribbean, United Nations Framework Convention on Climate Change

Case studies presented by:

- *Market Mechanism*: **Grace Watamaleo** and **Riad Nurmohamed**, Members of the National Assembly (Suriname)
- *Non-Market Mechanism*: Hon. **Arthur E. Holder**, Speaker of the House of Assembly (Barbados)
- *Non-Market Mechanism*: **Nelly Lenz Roso**, Member of the Chamber of Deputies (Bolivia)

17:30 – 19:30

Reception offered by the National Assembly of Suriname

Location: The Pier at the Royal Torarica

Friday August 9, 2019

09:00 – 9:05

Presentation on the advancements of the Sendai Framework

Raúl Salazar, Chief of Office, UNDRR Regional Office Americas and the Caribbean

09:05 – 10:30

Session 4: Raising Ambition and Accessing Climate Financing

The Paris Agreement dictates that developed nations should provide and mobilize climate finance to allow and assist developing country parties to mitigate and adapt to climate change. This session will provide key information on what climate finance is, examine and discuss available funds for countries in the Americas and the Caribbean, and show how capacity can be raised to make climate finance more accessible. The session will explore funds that are available for forest preservation, adaptation and loss and damage at a regional scale.

Moderator: Mayuli Martínez Simón, Senator (Mexico)

- Hon. **Robby Ramlakhan**, Ambassador and Advisor to the Cabinet of the President – Coordination Environment (Suriname)
- **Victor Viñas**, Board member representing Latin America and the Caribbean in the Adaptation Fund and Green Climate Fund

- **César Falconi**, Inter-American Development Bank representative in Suriname

10:30 – 11:00	Call for Action - Parliamentary Declaration <i>Outcome to be presented as a parliamentary contribution to the UN Climate Action Summit and COP25.</i>
11:00 – 11:05	Elections of the Executive Committee of the Parliamentary Network on Climate Change
11:05 – 11:30	Evaluations
11:30 – 11:40	Closing
11:40 – 13:00	Lunch
13:00 – 16:00	Site Visits – The “Palmentuin” followed by the “<u>Weg naar Zee</u>”

August 9th is Indigenous Peoples Day (Ingi Dei), as part of the day delegates will visit the “Palmentuin” gardens and take part in an activity organized by Indigenous peoples.

Afterward, delegates will visit the “Weg naar zee” also known as the vegetable garden of Paramaribo, a low-lying coastal region that is highly vulnerable to future climate-induced sea level rise. Due to the conversion of these traditionally mangrove areas to agricultural land, fishing ponds and settlements the coast is susceptible to flooding and erosion – leading to land degradation/loss. The Building with Nature project supported by Professor Naipal is working to replant/restore mangroves using Sediment Trapping Units as a climate adaptation method.

Facilitator: Professor Dr. Naipal (Anton de Kom University of Suriname)

Please note that meeting sessions will be audio-recorded to become podcast episodes. Find ParlAmericas on iTunes and Google Play to listen to sessions and presentations from our past gatherings held across the hemisphere.

This meeting is being undertaken in part with financial support from the Government of Canada through Global Affairs Canada.

The UNFCCC Regional Collaboration Centre – Panama contributed to the development of the Gathering’s agenda and methodology.